

Algemene beschouwingen begroting 2015- 2018, septembercirculaire 2014

Voorzitter, collega- raadsleden

Nog steeds zitten we in de ergste crisis sinds de jaren dertig, alleen duurt deze crisis nu al langer dan die van toen. En we weten waar die toe heeft geleid. Als gevolg van deze crisis en de keuzes die er door de opeenvolgende rechtse kabinetten in Den Haag werden gemaakt zijn er ook in Wormerland bezuinigingen aan de orde.

Momenteel zitten in Wormerland inmiddels twee van dezelfde partijen in het college als in Den Haag. In Den Haag zitten de partijen die ons de crisis bezorgden en de partijen die de crisis eerder versterken dan bestrijden. Meer bezuinigingen betekenen minder bestedingen en een kleinere overheid betekent een minder stabiele vraag. Wij vragen ons af: wie wil er nu nog met de PvdA en de VVD in zee? De VVD schijnt nog redelijk populair te zijn, de mensen in het land en Wormerland vinden de tweedeling in de samenleving blijkbaar wel een goede zaak. En de PvdA probeert, met de verkiezingen voor de Provinciale Staten in het vizier, zelfs over de rug van een kind, het dochtertje van Samsom, nog stemmen te winnen. Ondertussen worden de sociale werkplaatsen zoals Baanstede landelijk in hoog tempo afgebroken en zitten de praktijkscholen met de handen in het haar omdat er voor hun leerlingen straks geen werk zal zijn.

In Wormerland zitten we nog steeds aan de goede kant van de financiële streep. Dit is een gevolg van de bezuinigingen op het sociaal domein, die door het college van VVD, GroenLinks, PvdA en CDA braaf uitgevoerd worden. De huishoudelijke zorg wordt een flink stuk minder, terwijl landelijk ook de verzorgingshuizen worden afgebroken (gelukkig nog niet in Wormerland). De oudere medeburger, die ook zijn hele leven belasting betaalde en daarom mocht rekenen op goede zorg, is voor velen een last geworden. Kinderen en verwanten van deze ouderen worden meer en meer belast met zogenaamde 'mantelzorg'. Dit terwijl de ouderen graag onafhankelijk blijven van hun kinderen en het liefst willen dat hun kinderen hen gewoon vaak komen bezoeken, zonder de verplichting om zorg te moeten verlenen. En dan spreken we nog niet van het wegvallen van de dagbesteding, waardoor de verwanten van mensen die de dagbesteding behoeven gillend gek worden van de overbelasting vanwege de extra zorg die dit met zich meebrengt voor degenen die zij dagelijks verzorgen. En wat zegt het college: "Wij willen mensen zo veel mogelijk in staat te stellen zelf hun verantwoordelijkheid te nemen en op eigen kracht hun problemen op te lossen/beperkingen te compenseren. We willen bijdragen aan de versterking van het eigen organisatievermogen". De verantwoordelijkheden die er naar individuele burgers geschoven worden hebben de grenzen van fatsoen inmiddels ruim overschreden. De gelijkwaardigheid, de menselijke waardigheid en de solidariteit zijn in het geding. Verderop zegt het college nog: "Het uitgangspunt is dat de uitgaven niet het niveau van de ontvangen doeluitkeringen in het gemeentefonds overschrijden". Het college van Wormerland is dus van ganser harte bereid

om volledig mee te doen aan het afbraakbeleid van het rijk en de partijen VVD en PvdA. Wij zijn heel benieuwd wat de PvdA hierover zegt.

De toekomst van mensen met een arbeidsbeperking is nog meer in het geding dan de toekomst van andere mensen. In het komend jaar draagt de gemeente de verantwoordelijkheid voor deze mensen. Landelijk dienen de gemeenten samen 25.000 mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen. Wij hebben nog steeds niet vernomen dat de gemeente Wormerland zo iemand in dienst heeft. Gaat de gemeente straks de boete van € 5.000,- betalen of gaat de gemeente het goede voorbeeld geven? Immers, de bedrijven in de gemeente zullen in elk geval de gemeente als voorbeeld willen stellen. En de bedrijven moeten vier keer zoveel mensen met een arbeidsbeperking in dienst nemen.

De Werkgroep Structuurvisie heeft een gedegen stuk neergelegd om de ruimtelijke structuur van onze gemeente voor de komende tien jaar vast te leggen. De structuurvisie ligt er inmiddels en de SP is er gelukkig mee dat de wensen van de inwoners van Wormerland grotendeels overeenkomen kwamen met de visie van de SP, namelijk geen bebouwing van de groene open ruimte en geen extra verkeer. Gelukkig zijn de inwoners wel voor kleinschalige recreatie en het behoud van onze natuur. En gelukkig is ook het gevaar van een extra bedrijventerrein weer afgewend.

De SP is er niet gelukkig mee dat de MFA dusdanig verkleind is dat er eigenlijk niet meer van een MFA gesproken kan worden. Dit is een grote zorg, want door het ontbreken van de publiekstrekkingen in het dorpscentrum wankelen ook de winkels van de kleine ondernemers. Hen staat nog steeds het water aan de lippen. Voor vlek B gingen wij voor een MFA die alle instellingen in Wormer vertegenwoordigt. We wilden er ons sociaal- cultureel werk zowel als ons theater zowel als een bibliotheekvoorziening. Omdat het niet zeker is dat er binnenkort nog een bibliotheek in Wormerland zal zijn, omdat het niet zeker is dat er voor het dorps-theater een andere betaalbare plek gevonden zal worden, wankelen behalve de winkels ook deze twee voorzieningen. Wormerland wordt op winkel- en op sociaal cultureel gebied een woestijn, een dorre vlakte.

Op het gebied van bouwen gaat het ook nog steeds niet goed. De bouw in de Zaandriehoek zowel als in de Poort van Wormer is nog steeds niet begonnen. Doordat niet gebouwd wordt, zal de gewenste bevolkingstoename ook geen feit worden. Wormerland is een vergrijzende gemeente, waar steeds minder kinderen wonen. De krimp van het aantal schoolkinderen neemt alleen maar toe.

Er is ook een succes te melden. De Zaanbrug blijft/ komt op z'n eigen plekkie. De SP heeft een grote actie gevoerd om dit voor elkaar te krijgen en deze actie is geslaagd.

In stilte is het Zorghotel afgevoerd van het wensenlijstje van het college van Wormerland. In Wormerland is geen enkele plaats geschikt voor iets dergelijks. De SP heeft dit met succes aangetoond.

Er komt een JOP. De SP wil graag met het college in overleg waar die JOP dan wel zou moeten komen. De SP vindt een JOP en de participatie van jongeren van groot belang in Wormerland.

Helaas is ook dit college er niet in geslaagd de nevenvestiging van de school Weremere in Oostknollendam open te houden. Dit heeft tot gevolg gehad dat er ook geen kinderopvang meer is in Oostknollendam. Voor jonge gezinnen is Oostknollendam daardoor geen aantrekkelijke vestigingsplaats meer. Dit zal zijn weerslag hebben op alle andere voorzieningen in dit dorpje, zoals de voetbalclub en het dorps huis.

Ook andere basisscholen hebben last van een teruglopend leerlingenaantal. De directie van de Eendragt is nu ook de directie van de scholen in Jisp en Wijdewormer. Wij vragen ons af of de basisscholen in Jisp en Wijdewormer nog een lang leven beschoren is. Wij hebben de sterke indruk dat er ook in deze beide dorpen een toenemende vergrijzing is.

Op het gebied van natuur, landschap en dierenwelzijn zijn door het vorige college grote stappen gemaakt. Dat is een goede zaak. We kunnen als gemeente trots zijn op het mooiste natuurgebied van Nederland en misschien wel van Europa en de wereld, het Wormer- en Jisperveld. Het is een waar genot om daar te vertoeven, het vorige college heeft alles in het werk gesteld om te verbeteren wat er verbeterd moest worden en heeft, daar waar nodig, aanpassingen gedaan. Gelukkig zet het huidige college het goede beleid voort. De dieren in Wormerland zijn goed af. Zij worden via de nota Dierenwelzijn in hun bestaan gesteund, net als alle mensen met een sociaal probleem. Wellicht is het in de nabije toekomst mogelijk om een diervriendelijke oplossing te vinden voor het probleem van de boeren, de ganzenoverlast. Er moet toch een mogelijkheid zijn om de ganzenpopulatie in te tomen zonder de dieren te doden.

Op het gebied van milieu zijn nog steeds verbeteringen mogelijk. Inmiddels hebben alle Wormerlanders met een eigen huis de kans gekregen zonnepanelen op maat aan te schaffen. WormerWonen maakt werk van zijn taak om de Molenwijk tot een duurzame wijk te maken. De SP wil nog eens nagaan of er windmolens in de Enge- en Wijdewormer mogelijk zijn. Zaanstad laat het er immers ook niet bij zitten. En natuurlijk willen wij ook bij de inwoners tussen de oren planten dat energiebesparing, waterbesparing en gescheiden afvalstromen binnen handbereik liggen. De SP hoopt dat de gemeente Wormerland inmiddels een goede grip heeft op onze afvalverwerker, de HVC, maar vreest dat dit niet het geval zal zijn omdat de gemeenteraad nog steeds nagenoeg geen invloed heeft.

In deze tijden van - nog steeds - recessie moeten wij constant alert zijn en blijven op hetgeen nog op ons af gaat komen vanuit deze regering van VVD en PvdA. Het einde lijkt nog niet in zicht te zijn, we hopen echter op meer gezond verstand. Ook hopen wij dat protestgeluiden vanuit de Nederlandse bevolking zullen leiden tot een meer menselijke en meer realistisch opstelling van dit kabinet en de beide partijen die hieraan ministers en staatssecretarissen hebben geleverd. Nagenoeg het totale beleid van dit kabinet druist in tegen de principes van de SP.

Het Den Haag van dit moment draagt steeds meer verantwoordelijkheden over zonder de bijbehorende budgetten. Zijn er meer bijstandsgerechtigden, meer aanvragen voor jeugdzorg, wordt er meer beroep gedaan op de Wmo: dan is dat allemaal risico voor de gemeenten. Ook onze eigen gemeente wentelt dit vervolgens weer af op onze eigen inwoners. Wat staat hen in de komende jaren te wachten? Verpieteren onze ouderen straks in een vervuilde woning achter de verlepte geraniums? Krijgen we te maken met een stroom overwerkte en overspannen mantelzorgers en vrijwilligers? Worden onze bijstandsgerechtigden gedwongen om onbetaald het werk te doen dat eigenlijk betaald werk hoort te zijn? Komen de mensen die nu in de Wsw zitten nog wel aan de bak? Wat gaat de gemeente doen voor de jongeren in de gemeente? En dan vooral voor de jongeren die jeugdzorg behoeven? Krijgen zij wel allemaal de faciliteiten die ervoor moeten zorgen dat zij opgroeien naar een gezond volwassen leven?

Wij zien in de septembercirculaire dat het alleen maar minder wordt. Het zijn zaken waarover wij ons heel veel zorgen maken. Tegelijkertijd maken we ons zorgen om de inwoners van Wormerland en Nederland. Zijn zij zo murw gemaakt dat zij geen protest meer kunnen laten horen?

Tot slot nog een andere zaak die aandacht behoeft. In Wormerland is er op 5 mei (al 20 jaar, georganiseerd door het bestaande 5- mei Comité) altijd een heel succesvol evenement, de 5 mei- bannetocht, op de fiets, te voet of per scootmobiel. Het evenement tast de natuur niet aan, brengt honderden mensen op de been en garandeert een heerlijke bevrijdingsdag voor velen. Het 5 mei- Comité slaagt er altijd in door middel van sponsoring door bedrijven in de gemeente (het comité vraagt de bedrijven zelf om een sponsorbijdrage) en door middel van een jaarlijkse subsidie van de gemeente een superevenement tot stand te brengen dat binnen onze samenleving hoog gewaardeerd wordt. In verband met een lustrumviering in 2015 (70 jaar bevrijding) heeft het comité een extra bijdrage van de gemeente gevraagd om extra dingen te kunnen organiseren. Zo'n extra bijdrage is in de afgelopen 20 jaar al meerdere malen gegeven en is deze keer ook zeer welkom. Over de gevraagde hoogte van het bedrag kunnen we van mening verschillen. Dit in het licht van alle bezuinigingen die ons van boven of uit Den Haag worden opgelegd. Daarom dienen wij een amendement in voor een extra bijdrage van de gemeente aan de Bannetocht, dat hopelijk door alle partijen in de raad zal worden gesteund. Het amendement vraagt de raad om een extra bijdrage van maximaal € 5.000,- en minimaal € 2.500,-. Dekking wordt gezocht in de post Onvoorzien, waarin nog ruimte is. Het 5- mei Comité zal u hiervoor - samen met de inwoners van Wormerland - zeer dankbaar zijn.

Wij kunnen ons vinden in het voorstel om in te stemmen met het labelen van de gelden voor koopkrachttegemoetkoming en het beschikbaar stellen van budget voor loopbaanbegeleiding met betrekking tot de septembercirculaire. Hoe wij met de begroting om zullen gaan, zullen wij u in tweede termijn meedelen.

Voorzitter, tot zover de algemene beschouwingen van de SP- fractie. Natuurlijk zullen wij in tweede termijn ingaan op opmerkingen en vragen. In elk geval danken wij u voor uw aandacht in eerste termijn.